

Pexeso

Využití:

Pomůcka umožňuje dětem netradiční procvičování učiva zajímavou formou hry. Pomůckou můžete procvičovat zejména slovní zásobu. Tato pomůcka je vhodná především pro skupinovou práci žáků a pro žáky s vývojovými poruchami učení. Tato hra slouží k procvičování slabik a sestavování slov ze slabik.

Děti si tak lépe mohou uvědomit, že za každým slyšeným, psaným nebo čteným slovem si představujeme určité věci, osoby, děje a to jak v českém, tak i cizím jazyce. Žáci tak lépe dokáží pojmenovat jednotlivá slova a porozumí lépe jejich významu. Tento způsob výuky rozvíjí i slovní zásobu a znalost pravopisu. Díky této pomůcce je dítě nepozorovaně uvedeno do českého jazyka, a lépe tak zvládá základní učivo v českém jazyce i ve vyšších ročnících.

Klíčové pojmy:

Směřujeme ke kompetencím - rozvíjet hravost, spolupracovat, pracovat ve skupinách, soutěžit, komunikovat, pomáhat si
Učivo - slabika, slovo, slovní zásoba

Pomůcky a potřeby:

Vhodné jsou obrázky z dětských časopisů jako např. Mateřídouška, Sluníčko; lepidlo, nůžky, pravítko, tužka, pastelky. Obrázky si můžete i sami nakreslit.

Popis:

Každé slovo se skládá ze slabik. Vytvoříme si obdélníky, které rozdělíme podle počtu slabik do sloupečků.

Např. slovo kuře má dvě slabiky, vytvoříme tak dva sloupečky. Přes tyto sloupečky slovo nakreslíme nebo nalepíme. Pod obrázek ještě toto slovo napíšeme rozdělené na slabiky, to znamená, že do jednoho sloupečku napíšeme **ku** a do druhého **ře**.

Potom kartičku rozstříháme.

Kartičky je vhodné si pro potřeby výuky roztrdit. Podle počtu slabik jsou snadno rozlišitelné svou velikostí.

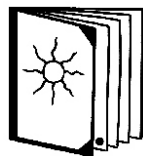
Kromě toho je užitečné rozlišit je tematicky, např. barevnou tečkou nebo jinou značkou v některém z rohů.

Tematickou skupinu stáhneme dohromady gumičkou, vložíme do krabičky od čaje, zkrátka zařadíme tak, abychom v pomůcce měli stále přehled. Jen tehdy bude učitel i dětem k užítku. Zkušený učitelé již mají tento systém vybudován.

Krabičky od čajů, vitamínů ap. rády na požádání přinesou děti.

Práce s pomůckou:

- 1) Individuální práce s pomůckou
učitel - žák
- 2) Práce ve dvojicích
Jeden žák vybere jednu slabiku, druhý hledá druhou a po složení slova oba přečtou. Oba se střídají. Není nezbytně nutné, aby žák, který volí první, volil první slabiku znova. V počátcích je to lepší, ale žáci si postupně rádi hru trochu zpestří tím, že nezačínají první slabikou.
- 3) Soutěž v počtu sestavených slov v časovém limitu.
Slova jsou započtena jako správná, jen pokud je žák správně přečte.
- 4) Soutěž je tam, kdo sestaví určený počet slov jako první.
- 5) Souboj (velmi vhodné pro žáky s obtížemi, kteří jinak nebývají úspěšní). Každý žák má svého „sekundanta“ skládají určený počet slov (např. 2 x jednoslabičně, 2 x dvojslabičně, 2 x trojslabičně), a poté je přečtou. Vždy si mohou, ale nemusí, vyžádat konzultaci „sekundanta“, rychlejší a přesnější vítězí.

- 6) Do hry je možné vnést pohyb tím, že kartičky leží na nějakém místě ve třídě a dvojice v lavici musí pro každou kartičku dojít a přinést. Je třeba zvážit, zda je ve třídě dost místa, aby nedošlo ke zranění žáků.
- 7) Ještě je několik dalších možností, zejména ve druhém ročníku, kdy je možné složená slova napsat, vymýšlet rýmy, hledat protiklady atd.
- 8) Opravdu dobrodružné je pro děti použití této hry jako schovávačky, kdy učitel rozmístí části slov po třídě a děti je před použitím musí nejprve nalézt.
- 9) Komunikaci mezi dětmi rozvíjí tato hra především tehdy, když rozdáme dětem 5 - 8 částí slov (jednoslabičná ne) a dáme jim příležitost k vyjednávání a výměnám. Kdo první získá nejvíce slov zvítězí. Tato modifikace hry poskytuje dětem možnost rozvíjet jednu z nejdůležitějších lidských kompetencí. Strategii chování typu - já vyhrávám - ty vyhráváš.

Bibliografický záznam:

MLODZIKOVÁ, J.; TOMEK, K.: *Pexeso in KAFOMET pro I. a II. stupeň*. Dotisk 1. vyd. Stařeč: INFRA, s. r. o. 2005. Základní dílo KAFOMET ČESKÝ JAZYK pro I. a II. stupeň, ČJ-073.1. ISBN 80 - 902814 - 0 - 0.

Autor:

Jindra Mlodziková a PaedDr. Karel Tomek

